

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक :- ईगव्ह-२०२५/प्र.क्र.७/संगणक
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- २३ एप्रिल, २०२५

संदर्भ :-

शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग व महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग ॲप्लीकेशन सेंटर यांचा
दि. ०४.०२.२०२५ रोजीचा करारनामा

प्रस्तावना :-

राज्यातील सर्व शाळांबाबतची विस्तृत माहिती केंद्र शासनाच्या UDISE plus या पोर्टलवर उपलब्ध असून यामध्ये शाळांबाबतची विविध माहिती जसे विद्यार्थी संख्या, शिक्षक संख्या, शाळांमध्ये उपलब्ध भौतिक सुविधा, संगणकीय सुविधा इ. माहिती या पोर्टलवर उपलब्ध असून या माहितीचा वापर शासन स्तरावर विविध धोरण/कार्यक्रमांची आखणी तसेच अंमलबजावणीचा आराखडा तयार करताना होत असतो. तथापि, धोरणांच्या आखणीकरीता व अंमलबजावणीकरीता अन्य माहिती जसे गांव, वाडया, वस्ती यांचे ठिकाण (Location), लोकसंख्येची घनता तसेच उपलब्ध जिल्हा, राज्यमार्ग/महामार्ग, राष्ट्रीय महामार्ग, दोन शाळांमधील अंतर, शाळांच्या नजिक शासनाच्या इतर विभागांद्वारे उपलब्ध सोयीसुविधा याबाबतची माहिती विभागाकडे सद्यःस्थितीत उपलब्ध नव्हती.

२. ही कमतरता भरून काढण्याकरीता महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग ॲप्लीकेशन सेंटर (MRSAC) या संस्थेसोबत दि.०४.०२.२०२५ रोजी करारनामा करण्यात आला आहे. त्यामुळे MRSAC कडे उपलब्ध विविध विभागांची माहिती व UDISE plus या पोर्टलवरील शालेय शिक्षण विभागांची माहिती यांचे एकत्रिकरण करून सदरहू माहिती एका स्वतंत्र Dash Board वर उपलब्ध करण्यात येणार आहे. या माहितीचा उपयोग शालेय शिक्षण विभागास संबंधित विविध योजनांच्या आखणीकरीता व अंमलबजावणीकरीता होणार आहे. त्या अनुषंगाने सदर करारनामा करण्यात आला आहे.

३. महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग ॲप्लीकेशन सेंटर या संस्थेद्वारे शालेय शिक्षण विभागातील सर्व प्रकारच्या शाळांचे भौतिक ठिकाण छायाचित्रासह टॅग करून भौगोलिक तंत्रज्ञानाद्वारे (geospatial technology) सर्व माहिती एकत्रित करण्याकरीता Mobile App: "Maha School GIS" ॲप विकसित करण्यात आले आहे. सदर ॲपचे लोकार्पण मा. मंत्रीमंडळाच्या दि.२२.४.२०२५ रोजीच्या बैठकीमध्ये मा. मुख्यमंत्री महोदय यांच्या शुभहस्ते करण्यात आले. त्यानुसार संबंधित शाळांच्या मुख्याध्यापक यांनी यासंदर्भात करावयाच्या पुढील कार्यवाहीबाबत सुचना निर्गमित करावयाची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक:-

महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग ॲप्लीकेशन सेंटर या संस्थेने शालेय शिक्षण विभागातील सर्व प्रकारच्या शाळांचे भौतिक ठिकाण छायाचित्रासह टॅग करून भौगोलिक तंत्रज्ञानाद्वारे (geospatial technology) सर्व माहिती एकत्रित करण्याकरीता Mobile App: "Maha School GIS" ॲप विकसित केले आहे.

२. सदर ॲप मध्ये शाळांना त्यांचा युडायस कोड किंवा युडयस प्लस मधील संबंधीत शाळांच्या मुख्याध्यापक यांनी नोंदविलेला मोबाईल क्रमांक टाकून लॉगिन करावयाचे आहे. त्यानंतर शाळेची युडयस प्लस मध्ये भरलेली माहिती या ॲपमध्ये दिसेल. त्यानंतर शाळेचे GIS Location (Latitude & Longitude with time stamp) Capture करून शाळेचे नाव, शाळेची संपूर्ण इमारत, किचन शेड, मुलांचे व मुलींचे स्वच्छतागृह सुविधा, पिण्याच्या पाण्याची सुविधा असे एकूण ५ फोटो समाविष्ट करून शाळेने माहिती भरावयाची आहे.
३. सदर माहिती संबंधीत ॲप वर भरतांना संबंधीत मुख्याध्यापक यांनी शाळेच्या आवारात उपस्थित राहून फोटो/ माहिती अद्ययावत करण्याची खबरदारी घेण्यात यावी.
४. सदर माहिती संबंधीत ॲपवर दि. ३० एप्रिल, २०२५ पुर्वी अद्ययावत करण्यात यावी.
५. सर्व शाळांकडून ही माहिती भरून घेण्यात येत असल्याची खातरजमा संबंधीत शिक्षणाधिकारी यांनी करावी.
६. विहीत मुदतीत ही कार्यवाही पूर्ण होण्याच्या अनुषंगाने आवश्यक प्रशासकीय सूचना आयुक्त, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी निर्गमित कराव्यात.
७. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०४२३११५१००१०२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(समीर सावंत)

उप सचिव महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचे स्विय सहायक मंत्रालय, मुंबई.
२. आयुक्त, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
३. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई.
४. शिक्षण संचालक प्राथमिक/ माध्यमिक व उच्च माध्यमिक
५. सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक
६. निवडनस्ती, संगणक कार्यासन.